

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 אלוקות בפנימיות. אָלָא שְׁגִילוי עֲנָן זֶה שתחילה נמשך אך לא ניכר
2 ונרגש הוא בְּהִנְיֹשׁוּאֵין דְּתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ שאז ההמשכה
3 שנמשכה על ידי המצוות באה לידי גילוי, ופועלתה בנפש האדם ניכרת
4 ונרגשת.

42 מְלַמְעֵלָה שְׁעַל-יְדֵי עֲבוֹדוֹת אֱלוֹ תִהְיֶה לְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר',
43 גַּם בְּעֶרְףָהּ ה'לְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר' דְּעֲבוֹדוֹת הָאָדָם שהיא "לכתחילה
44 אריבער" לא רק ביחס לעבודה מסודרת על פי סדר והדרגה אלא "לכתחילה
45 אריבער" ומעבר להגבלות אפילו ביחס ל"לכתחילה אריבער" שמצד האדם.

46 היינו שכאשר ה"אתערותא
47 דלתתא" היא מתוך יציאה
48 מהגדרים והגבולות של האדם,
49 אזי ה"אתערותא דלעילא"
50 שנגרמת על ידי זה היא לא רק
51 יחסית להתעוררות של האדם
52 אלא למעלה מהגדרים והגבולות
53 כפי שהם מלמעלה. דְּנוֹסְפָה

54 לְזֶה שְׁפָשְׁהָעֲבוֹדָה הִיא
55 בְּאוֹפֵן דְּיִגְעָתִי יִגְיעָה יוֹתֵר
56 מֵעֲבוֹדָה רִגְלִיָה, אָזִי
57 וּמְצִיאָתִי, דְּמְצִיאָה הִיא
58 שְׁלֵא לְפִי עֶרְףָהּ הִיגְיעָה,
59 בשונה מרווח ושכר שבא על ידי
60 עבודה וכמידת המאמץ כך מידת
61 השכר הרי בזכות היגיעה זוכים

62 לשכר שאינו לפי ערך המאמץ
63 כמו מציאה שְׁהָרִי מְצִיאָה
64 בָּאָה בְּהִיסָח הַדַּעַת וְלֹא
65 כתוצאה של מאמץ מצד האדם,
66 אלא יתירה מזו הַמְצִיאָה
67 גּוֹפָא עֲצֻמָה הִיא בְּאוֹפֵן
68 דְּלְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר'.

69 וַיְהִי-רְצוֹן, שְׁעַל-יְדֵי
70 הַדִּיבּוּר בְּעֲנִינִים אֱלֹהִים,
71 וּבִפְרָט עַל-יְדֵי הָעֲבוֹדָה
72 בְּזָה כְּפוּעֵל, נִזְכָּה בְּקִרְוֹב
73 מִמֶּשׁ לְגֵאוּלָה הַעֲתִידָה,
74 שְׁאֵז יִהְיֶה הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל
75 שְׁנֵי הָעֲנִינִים הַמְּבוֹאֲרִים לְעִיל

76 דְּקִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ קִידוּשִׁין, "גן נעול" וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ, נִישׁוּאִין.
77 "גל נעול" שְׁלִימוֹת הַמְּצוֹת — כְּנוֹסַח הַתְּפִילָה שֶׁמְבַקְשִׁים עַל הַגְּאוּלָה
78 ובניין בית המקדש וְשֵׁם נִעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ מְצֻנֹת רְצוֹנָךְ שאז עבודת
79 הקרבנות (וכללות קיום המצוות) יהיו בשלימות, וְשְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה — כפי
80 שנאמר על לעתיד לבוא שאז תּוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאִתִּי תֵצֵא, וְכָל זֶה יִהְיֶה
81 בְּאוֹפֵן דְּלֹא עֶכְבָן אֶפִּילוּ כְּהֶרֶף עֵין, אלא חֲתָךְ וּמִדָּה וְזֶה גּוֹפָא
82 הַמְּהִירוֹת וְאִי הַעֵיכּוֹב עֲצֻמָם בְּאוֹפֵן דְּלְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר', כלומר ללא

(כנ"ל סעיף ד). אָלָא שְׁגִילוי עֲנָן זֶה הוּא בְּהִנְיֹשׁוּאֵין
דְּתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ.

1 (ו) וְזֶהוּ גַן נְעוּל גו', גַּל נְעוּל גו', דְּגַן נְעוּל הִיא הָעֲבוֹדָה
2 דְּקִיּוּם הַמְּצוֹת, וְגַל נְעוּל הוּא עֶסֶק הַתּוֹרָה וּבִפְרָט
3 פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְשְׁתֵּי הָעֲבוֹדוֹת צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת בְּאוֹפֵן
4 דְּמְלַכְתְּחִילָה אַרְיֵבְעֵר', כְּהוֹרָאָת בְּעַל יוֹם הַהוֹלָדֵת⁴¹.
5 וְעַל-דִּרְךָ-זֶה הוּא בְּהִילוּף דְּיִלְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל⁴²,
6 מֵהַדְּרָגָא דְּאִירוּסִין (גַּן נְעוּל) לְהַדְּרָגָא דְּנִישׁוּאִין (גַּל נְעוּל),
7 שְׁהִילוּף וְהַעֲלִיָה צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּאוֹפֵן דְּלְכַתְחִילָה
8 אַרְיֵבְעֵר'. וּבְאֵתְעוּרְתָא-דְּלְתַתָּא אֲתְעוּרְתָא-דְּלְעִילָא, שְׁגַם
9 הַהִמְשָׁכָה וְהַגְּלוּי מְלַמְעֵלָה שְׁעַל-יְדֵי עֲבוֹדוֹת אֱלוֹ תִהְיֶה
10 לְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר', גַּם בְּעֶרְףָהּ ה'לְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר'
11 דְּעֲבוֹדוֹת הָאָדָם. דְּנוֹסְפָה לְזֶה שְׁפָשְׁהָעֲבוֹדָה הִיא בְּאוֹפֵן
12 דְּיִגְעָתִי, אָזִי וּמְצִיאָתִי⁴³, דְּמְצִיאָה הִיא שְׁלֵא לְפִי עֶרְףָהּ
13 הִיגְיעָה, שְׁהָרִי מְצִיאָה בָּאָה בְּהִיסָח הַדַּעַת⁴⁴, הַמְצִיאָה
14 גּוֹפָא הִיא בְּאוֹפֵן דְּלְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר'.

15 וַיְהִי-רְצוֹן, שְׁעַל-יְדֵי הַדִּיבּוּר בְּעֲנִינִים אֱלֹהִים, וּבִפְרָט
16 עַל-יְדֵי הָעֲבוֹדָה בְּזָה, נִזְכָּה בְּקִרְוֹב מִמֶּשׁ
17 לְגֵאוּלָה הַעֲתִידָה, שְׁאֵז יִהְיֶה הַשְּׁלֵמוֹת דְּקִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
18 וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ, שְׁלִימוֹת הַמְּצוֹת — וְשֵׁם נִעֲשֶׂה
19 לְפָנֶיךָ כְּמִצְוֹת רְצוֹנָךְ⁴⁵, וְשְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה — תּוֹרָה
20 חֲדָשָׁה מֵאִתִּי תֵצֵא⁴⁶, וְכָל זֶה יִהְיֶה בְּאוֹפֵן דְּלֹא עֶכְבָן
21 אֶפִּילוּ כְּהֶרֶף עֵין⁴⁷, וְזֶה גּוֹפָא בְּאוֹפֵן דְּלְכַתְחִילָה
22 אַרְיֵבְעֵר', שְׁלֵא עֶכְבָן אֶפִּילוּ כְּהֶרֶף עֵין מִמֶּשׁ מִמֶּשׁ.

23 דְּקִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ קִידוּשִׁין, "גן נעול" וְתָן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ, נִישׁוּאִין.
24 "גל נעול" שְׁלִימוֹת הַמְּצוֹת — כְּנוֹסַח הַתְּפִילָה שֶׁמְבַקְשִׁים עַל הַגְּאוּלָה
25 ובניין בית המקדש וְשֵׁם נִעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ מְצֻנֹת רְצוֹנָךְ שאז עבודת
26 הקרבנות (וכללות קיום המצוות) יהיו בשלימות, וְשְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה — כפי
27 שנאמר על לעתיד לבוא שאז תּוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאִתִּי תֵצֵא, וְכָל זֶה יִהְיֶה
28 בְּאוֹפֵן דְּלֹא עֶכְבָן אֶפִּילוּ כְּהֶרֶף עֵין, אלא חֲתָךְ וּמִדָּה וְזֶה גּוֹפָא
29 הַמְּהִירוֹת וְאִי הַעֵיכּוֹב עֲצֻמָם בְּאוֹפֵן דְּלְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר', כלומר ללא

5 (ו) וְזֶהוּ גַן נְעוּל גו' גַּל
6 נְעוּל גו', ולכן שני הדברים
7 באים בפסוק בזה אחר זה דְּגַן
8 נְעוּל הִיא הָעֲבוֹדָה דְּקִיּוּם
9 הַמְּצוֹת, עניין הקידושין וְגַל
10 נְעוּל הוּא עֶסֶק הַתּוֹרָה
11 וּבִפְרָט פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה,
12 עניין הנישואין, וְשְׁתֵּי
13 הָעֲבוֹדוֹת הֵן שֶׁל קִיּוּם הַמְּצוֹת
14 וְהֵן שֶׁל לִימּוּד הַתּוֹרָה צְרִיכוֹת
15 לְהִיּוֹת בְּאוֹפֵן
16 דְּמְלַכְתְּחִילָה אַרְיֵבְעֵר',
17 כְּהוֹרָאָת בְּעַל יוֹם
18 הַהוֹלָדֵת הַרְבֵּי מֵהוֹרָאָת שֶׁאִתֵּי
19 אֵת הַפְּתָגָם הַיְדוּעַ שֶׁנִּשְׁכַּח
20 לְמַאֲפִיין אֵת סֵדֵר עֲבוֹדוֹת:
21 הָעוֹלָם אוֹמֵר שֶׁכֹּאשֶׁר אִי אִפְשָׁר
22 לְלַכֵּת מִלְּמַטָּה אוֹי מִדְּלִיגָה
23 מִלְּמַעְלָה וְאֵינִי אוֹמֵר — לְכַתְחִילָה
24 אַרְיֵבְעֵר, היינו שמלכתחילה יש

25 להתעלות מעל המכשולים
26 ולהתקדם מעבר ליעד. וְעַל-
27 דִּרְךָ-זֶה הוּא בְּהִילוּף
28 דְּיִלְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל,
29 היינו הליכה והתקדמות ועליה
30 מדרגה לדרגה, מֵהַדְּרָגָא
31 דְּאִירוּסִין (גַּן נְעוּל)
32 לְהַדְּרָגָא דְּנִישׁוּאִין (גַּל
33 נְעוּל), שְׁהִילוּף וְהַעֲלִיָה
34 צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּאוֹפֵן

35 דְּלְכַתְחִילָה אַרְיֵבְעֵר ללא התחשבות בשום מכשול מלכתחילה.
36 וּבְאֵתְעוּרְתָא-דְּלְתַתָּא אֲתְעוּרְתָא-דְּלְעִילָא, כלשון הוזהר
37 שהתעוררות למטה, מצד האדם, פועלת וממשיכה התעוררות למעלה, מצידו
38 של הקדוש-ברוך-הוא הנותן לאדם כוחות לעבוד את עבודתו וכמבואר
39 בחסידות שההתעוררות מלמעלה היא בהתאמה ולפי אופן ההתעוררות מלמטה
40 וכאשר האדם מצידו עושה את עבודתו והולך מחיל אל חיל באופן של
41 "לכתחילה אריבער" הרי זה גורם שְׁגַם הַהִמְשָׁכָה וְהַגְּלוּי האלוקי

41 אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תר"ז. לקו"ש ח"א ע' 124. ועוד. 42) תהלים פד, ח. 43) מגילה ו, ב. 44) סנהדרין צז, א. 45) נוסח תפלת מוסף דשבת ויו"ט. וראה תו"א ויחי מו, ד ואילך. תו"ח שם (צה, א. צו, ג-ד). אוה"ת ויחי כרך ו תתשכח, ב ואילך. שם כרך ז תתתסח, סע"ב ואילך. המשך וככה תרל"ז פ"ז ואילך. מצה זו תר"ם פס"ג. ובכ"מ. 46) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג. 47) כמו שה" בביציאת מצרים (מכילתא ופרש"י עה"פ בא יב, מא). והרי כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז, טו).